

RUOKAVIRASTO

Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tilakohtainen sikojen hyvinvointisuunnitelma

Tilatunnus _____ Päiväys _____

Hyvinvointisuunnitelma on toiminnan hallintasuunnitelma, joka sisältää tilakohtaisia toimia sikojen hyvinvoinnista, terveydenhoidosta ja bioturvallisuudesta. Kuvaa asiat kaikkien eläinten ja eläinrakennusten osalta.

Mikäli tilalla osa asioista on erillisissä asiakirjoissa (tms.), liitä ne eläinten hyvinvointikorvauksien (EHK) 2022 tukihaussa mukaan ja nimeä liitteet. Tämä on esimerkkipohja mutta voit käyttää myös muuta pohjaa, jossa on alla mainitut asiat.

Tila-automaatio/järjestelmät ja varautuminen	<i>Tilakohtaiset toimenpiteet</i> - <i>mitä on tehty, miten asia on järjestetty</i> - <i>mahdolliset kehittämisideat</i>	
Ilmanvaihdon toteutus	<i>Kuvaillaan toiminta tilalla, viittaus Sikavaan, miten onnistuttu</i> <i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i>	TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet" <ul style="list-style-type: none">Aistinvarainen ilmanlaatu arvioidaan tuotantovaiheittain asteikolla hyvä, tyydyttävä tai heikkoTarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää" TH-suunnitelmalomake "Olosuhteet ja hoito" <ul style="list-style-type: none">Ilmanlaatu lämpötila ja aistinvarainen laatu) arvioidaan asteikolla erinomainen, hyvä, tyydyttävä, heikkoTarvittaessa (ja aina jos arvio on 4=heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitysehdotuksia"

Tila-automaatio/järjestelmät ja varautuminen	Tilakohtaiset toimenpiteet - <i>mitä on tehty, miten asia on järjestetty</i> - <i>mahdolliset kehittämisideat</i>	
- Varautuminen ilmanvaihdon toimintahäiriöihin (<i>esim. sähkökatko tai laiterikko</i>)	<i>Voi kirjata:</i> 1. <i>Dokumentoitu Sikavan terveydenhuoltosuunnitelmassa, pvm</i> 2. <i>Tallennettu Sikavaan liitetiedoiksi</i>	TH-suunnitelmalomake "Pitopaikassa on varauduttu toimintahäiriöihin..." <ul style="list-style-type: none"> • Eläinlääkäri toteaa vuosittain, onko pitopaikassa varauduttu toimintahäiriöön. Varautumissuunnitelmat voidaan tallentaa Sikavan liitetiedoisiin • Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista lisätietoja -kohdassa
Juomaveden saannin toteutus	<i>Kuvaillaan toiminta tilalla.</i> <i>Viittaus Sikavaan: juomalaitteiden toiminta varmistetaan Sikavan terveydenhuoltokäynneillä ja dokumentoidaan tietojärjestelmään</i>	TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet" <ul style="list-style-type: none"> • Vesi- ja ruokintalaitteiden puhtaus ja kunto arvioidaan • Vesinippojen toiminta tarkistetaan joka käynnillä kaikissa osastoissa • Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havainnot ja kehitettävää" TH suunnitelmalomake "Olosuhteet ja hoito" <ul style="list-style-type: none"> • Vedensaanti (määrä ja laatu) arvioidaan • Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista havainnot ja kehitysehdotukset -kohtaan
- Varautuminen vesikatkoksiin (<i>esim. sähkökatko, laiterikko tai vesiongelma</i>)	<i>Voi kirjata</i> 1. <i>Dokumentoitu Sikavan terveydenhuoltosuunnitelmassa, pvm</i> 2. <i>Tallennettu Sikavaan liitetiedoiksi</i>	TH-suunnitelmalomake "Pitopaikassa on varauduttu toimintahäiriöihin..." <ul style="list-style-type: none"> • Eläinlääkäri toteaa vuosittain, onko pitopaikassa varauduttu toimintahäiriöön. Varautumissuunnitelmat voidaan tallentaa Sikavan liitetiedoisiin • Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Lisätietoja -kohdassa
Eläinsuojan lämmön säätely	<i>Kuvaillaan tilan ilmanvaihtolaitteisto</i> <i>Viittaus Sikavaan, miten onnistuttu</i> <i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i>	TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet" <ul style="list-style-type: none"> • Aistinvarainen ilmanlaatu: arvioidaan myös sikalan lämpötilaa • Porsaiden makuukäyttäytymisen avulla arvioidaan porsaiden kokemaa lämpötilaa • Makuualustan runsaan kuivituksen arviointi

Tila-automaatio/järjestelmät ja varautuminen	Tilakohtaiset toimenpiteet - mitä on tehty, miten asia on järjestetty - mahdolliset kehittämisideat	
		<ul style="list-style-type: none"> Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää" <p>TH-suunnitelmalomake "Olosuhteet ja hoito"</p> <ul style="list-style-type: none"> Ilmanlaatu (lämpötila ja aistinvarainen laatu) kohdassa arvioidaan lämpötilaa ja ammoniakkin hajua Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havaintoja ja kehitysehdotuksia -kohdassa
- Eläimen suojaaminen kylmältä, kuumalta ja vedolta (esim. sähkökatko, laiterikko)	<p><i>Voi kirjata</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Dokumentoitu Sikavan terveydenhuoltosuunnitelmassa, pvm Tallennettu Sikavaan liitetiedostoiksi 	<p>TH-suunnitelmalomake "Pitopaikassa on varauduttu toimintahäiriöihin..."</p> <ul style="list-style-type: none"> Eläinlääkäri toteaa vuosittain, onko pitopaikassa varauduttu toimintahäiriöön. Varautumissuunnitelmat voidaan tallentaa Sikavan liitetiedostoihin
Ruokintalaitteisto	<p><i>Kuvaillaan tilalla käytetty laitteisto</i></p> <p><i>Viittaus Sikavaan, miten kunto arvioitu</i></p> <p><i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet"</p> <ul style="list-style-type: none"> Vesi- ja ruokintalaitteiden puhtaus ja kunto arvioidaan joka käynnillä Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää" <p>TH-suunnitelmalomake "Olosuhteet ja hoito"</p> <ul style="list-style-type: none"> Ruokinnan riittävyys (rehun määrä ja laitteiden arviointi). Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Lisätietoja -kohdassa
- Varautuminen ruokintalaitteiston toimintahäiriöihin (esim. sähkökatko, laiterikko tai vesiongelman)	<p><i>Voi kirjata</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Dokumentoitu Sikavan terveydenhuoltosuunnitelmassa, pvm Tallennettu Sikavaan liitetiedostoiksi 	<p>TH-suunnitelmalomake "Pitopaikassa on varauduttu toimintahäiriöihin..."</p> <ul style="list-style-type: none"> Eläinlääkäri toteaa vuosittain, onko pitopaikassa varauduttu toimintahäiriöön. Varautumissuunnitelmat voidaan tallentaa Sikavan liitetiedostoihin

Ruokinnan toteuttaminen	Tilakohtaiset toimenpiteet - mitä on tehty, miten asia on järjestetty - mahdolliset kehittämisideat	
Rehuanalyysi ja kirjallinen eläinryhmäkohtainen ruokintasuunnitelma (liitä EHK-tukihakemukseen) - riittävä vedensaanti (virtaus, nippojen määrä, kunto ja sijoittelu, tarvittaessa vesinäyte) - ravinnon saannin toteutus (oikeanlaista ja riittävää)	Liitetään rehuanalyysi ja ruokintasuunnitelma Viittaus Sikavaan, miten arvioitu Kehittämisideat: viittaus Sikavaan	TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet" <ul style="list-style-type: none"> Vesi- ja ruokintalaitteiden puhtaus ja kunto arvioidaan Vesinippojen toiminta tarkistetaan joka käynnillä kaikissa osastoissa Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää" TH-suunnitelmalomake "Olosuhteet ja hoito" <ul style="list-style-type: none"> Ruokinnan riittävyys (rehun määrä ja laitteiden arviointi) Vedensaanti (määrä ja laatu) arvioidaan Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Lisätietoja -kohdassa

Suunnitelma tartuntojen estämisestä (miten asia on hoidettu, mitä toimia tehdään)	Tilakohtaiset toimenpiteet - mitä on tehty, miten asia on järjestetty - mahdolliset kehittämisideat	
Käytännöt eläimen saapuessa ja lähtiessä tilalta (esim. kulkureittien suunnittelu, osastointi)	Kuvaillaan toiminta tilalla Viittaus Sikavaan, miten arvioitu Kehittämisideat: viittaus Sikavaan	TH-suunnitelma "Pitopaikan tautisuojaus" <ul style="list-style-type: none"> Epidemiologiset yksiköt kuvattu. Epidemiologisella yksiköllä tarkoitetaan eläintilan erillistä osaa tai osastoa. Toiminnan ja rakenteiden tulee tällaisissa epidemiologisissa yksiköissä olla sellaisia, ettei tartunta pääse leviämään osastosta tai osastoon. Epidemiologinen yksikkö voi olla olemassa oleva osa sikalan sisäistä tautisuojausta tai se voidaan perustaa taudin ilmenemisen jälkeen. Tarkempi kuvaus voidaan lisätä Sikavan liitetiedostoihin Biocheck.UGent® -arviointi <ul style="list-style-type: none"> Arviointi tehdään kansallisen tason sikaloille vuosittain <ul style="list-style-type: none"> Ostoeläinten karanteeni Lastaustila ja sen oikea käyttö Sikaloiden osasto-kohtainen tautisuojaus

		<ul style="list-style-type: none"> Tulos Sikavassa Biocheckissä: Eläinten ja sperman osto, Osastokohtainen tautisuojaus Biocheckin tulosten arviointi ja eläinlääkärin kanssa sovitut kehitystoimenpiteet terveydenhuoltosuunnitelmassa
<p>Haittaeläinkontrolli (<i>esim. jyräjät, linnut ja kärpäset</i>)</p>	<p><i>Voi kirjata</i></p> <p><i>1. Kirjallinen haittaeläinten torjuntasuunnitelma liitetty Sikavaan.</i></p> <p><i>2. Haittaeläinten torjuntasuunnitelma arvioitu Sikavan terveydenhuoltosuunnitelmassa, pvm</i></p> <p><i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i></p> <p><i>Kehittämisasiat: viittaus Sikavaan</i></p> <p><i>Suojautuminen haittaeläimiltä oppaan hyödyntäminen apuna</i></p>	<p>TH-käyntilomake "Haittaeläintorjunnan onnistumisen seuranta"</p> <ul style="list-style-type: none"> Käyntilomakkeelle dokumentoidaan: <ul style="list-style-type: none"> onko tilalla esiintynyt haittaeläimiä (eläinlääkärin omat havainnot ja tuottajan kirjanpito havaintokierroksista) kuivike- ja rehuvarastojen rakenteiden kunnon arviointi Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havainnot ja kehitettävää -kohdassa <p>TH-suunnitelmalomake "Pitopaikan tautisuojaus"</p> <ul style="list-style-type: none"> Arvioidaan ja dokumentoidaan haittaeläinten torjunnan kannalta eläintilojen, kuivike- ja rehuvarastojen sekä rehunkäsittelytilojen rakenteiden kuntoa, rakennusten ympäristön siisteyttä sekä jyräjöiden suojapaikkojen ja ravinnon esiintymistä Lisäksi arvioidaan turkistarhan, haaskaruokinnan ja kaatopaikan läheisyyttä ja niiden vaikutusta haittaeläinten torjuntaan Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havainnot ja kehitysehdotukset -kohdassa <p>Biocheck.UGent® -arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> Arviointi tehdään kansallisen tason sikaloille vuosittain Tulos Sikavassa Biocheckissä: Haittaeläintorjunta Biocheckin tulosten arviointi ja eläinlääkärin kanssa sovitut kehitystoimenpiteet terveydenhuoltosuunnitelmassa <p>Opas "Suojautuminen haittaeläimiltä sikatiloilla" www.ett.fi</p>
<p>Henkilökunnan opastus ja tautisuojaus</p>	<p><i>Kuvaile tautisulku ja ohjeistus</i></p> <p><i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i></p> <p><i>Kehittämisasiat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-suunnitelmalomake "Pitopaikan tautisuojaus"</p> <ul style="list-style-type: none"> Kävijöille ja henkilökunnalle suunnatun tautisulun arviointi Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havainnot ja kehitysehdotukset -kohdassa, Nämä kirjattava, jos arvio tyydyttävä tai heikko <p>Biocheck.UGent® -arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> Arviointi tehdään kansallisen tason sikaloille vuosittain <ul style="list-style-type: none"> Sikalan työntekijöiden ja kävijöiden tautisuojaus Tulos Sikavassa Biocheckissä: Henkilökunta ja kävijät Biocheckin tulosten arviointi ja eläinlääkärin kanssa sovitut kehitystoimenpiteet terveydenhuoltosuunnitelmassa

<p>Vierailijoiden tautisuojaus</p>	<p><i>Kuvaile tautisulku ja ohjeistus</i> <i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i> <i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-suunnitelmalomake "Pitopaikan tautisuojaus"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kävijöille ja henkilökunnalle suunnatun tautisulun arviointi • Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havainnot ja kehitysehdotukset -kohdassa, Nämä kirjattava, jos arvio tyydyttävä tai heikko <p>Biocheck.UGent® -arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arviointi tehdään kansallisen tason sikaloille vuosittain • Sikalan työntekijöiden ja kävijöiden tautisuojaus • Tulos Sikavassa Biocheckissä: Henkilökunta ja kävijät • Biocheckin tulosten arviointi ja eläinlääkärin kanssa sovitut kehitystoimenpiteet terveydenhuoltosuunnitelmassa
<p>Raatojen säilytys ja hävittäminen</p>	<p><i>Kuvaile käytännöt tilalla</i> <i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i> <i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-suunnitelmalomake "Kuolleiden eläinten käsittely"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentoidaan: <ul style="list-style-type: none"> ○ Kuolleiden eläinten poistaminen viipymättä ○ Raadot hävitetään asianmukaisesti <p>Biocheck.UGent® -arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arviointi tehdään kansallisen tason sikaloille vuosittain • Raatojen käsittely, säilytys ja poistaminen • Tulos Sikavassa Biocheckissä: Eläinkuljetukset sekä lannan ja raatojen poistaminen • Biocheckin tulosten arviointi ja eläinlääkärin kanssa sovitut kehitystoimenpiteet terveydenhuoltosuunnitelmassa

<p>Hyvinvoinnin parantaminen (mitä toimia tehdään)</p>	<p>Tilakohtaiset toimenpiteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - mitä on tehty, miten asia on järjestetty - mahdolliset kehittämisideat 	<p>Sikava</p>
<p>Eläinten puhtaus sekä pitopaikan puhtaus ja turvallisuus</p>	<p><i>Kuvaile toiminta ja käytännöt tilalla</i> <i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i> <i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Karsinoiden puhtaus ja sikalan rakenteiden kunto arvioidaan. • Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää"

<p>Käyttäytymishäiriöiden estäminen (esim. hännänpurenta, kuvaa toimet hyvinvoinnin parantamiseksi)</p>	<p><i>Kuvaile virikkeiden käyttö ja muut toimenpiteet (eläinten terveys, ruokintalaitteisto, veden saanti) Viittaus Sikavaan, miten arvioitu Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet"</p> <ul style="list-style-type: none"> Virikemateriaali arvioidaan tuotantovaiheittain. Arvosana "heikko" on annettava, jos Ruokaviraston ohjeen mukainen lakisääteinen vaatimus ei pitopaikassa täyty Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää" <p>TH-käyntilomake "Eläinten käyttäytyminen ja hoitaja-eläin-suhde"</p> <ul style="list-style-type: none"> Arvioidaan tutkimiskäyttäytyminen tarjottua virikemateriaalia kohtaan <p>TH-käyntilomake "Eläinten kunto"</p> <ul style="list-style-type: none"> Häntien arviointi: ehjien saporoiden osuus välikasvatusporsaille ja lihasioilla kirjataan. Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havaintoja ja kehitettävää -kohtaan <p>TH-käyntilomake "Tavallisimpien sairauden oireiden esiintyvyys"</p> <ul style="list-style-type: none"> Arvioidaan hännän- ja ulkosynnyttimien purennan esiintyvyyttä
<p>Virikkeet</p>	<p><i>Kuvaile virikkeiden käyttö Viittaus Sikavaan, miten arvioitu Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet"</p> <ul style="list-style-type: none"> Virikemateriaali arvioidaan tuotantovaiheittain. Arvosana "heikko" on annettava, jos Ruokaviraston ohjeen mukainen lakisääteinen vaatimus ei pitopaikassa täyty Emakoille tarjottava pesäntekomateriaali arvioidaan Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää"
<p>Porsimisolosuhteet (huom. porsimiseen valittavissa erillisiä toimenpiteitä) - Millä tavoin ensikoiden, emakoiden ja porsaiden hyvinvointi turvataan</p>	<p><i>Kuvaile toiminta tilalla Viittaus Sikavaan, miten arvioitu Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-käyntilomake "Sikalan olosuhteet"</p> <ul style="list-style-type: none"> Kaikki sikalan olosuhteet (ilmanlaatu, rakenteiden kunto, karsinoiden puhtaus, vesi- ja ruokintalaitteiden puhtaus ja kunto, eläintiheys, porsaiden makuukäyttäytyminen, makuualustan runsas kuivitus, virikemateriaali) arvioidaan myös porsitusosastolla Emakoille tarjottava pesäntekomateriaali arvioidaan Kirjataan vapaanaimetyskarsinoiden osuus porsituspaikoista Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havaintoja ja kehitettävää" <p>TH-käyntilomake "Eläinten kunto"</p> <ul style="list-style-type: none"> Imettävien emakoiden kuntoluokat määritetään otantana

		<p>TH-suunnitelmalomake "Porsaiden hyvinvointi"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Porsimisten valvonta, ternimaidon saannin ja porsaiden maidon saannin varmistaminen sekä ja kulmahampaiden käsittelykäytännöt arvioidaan. • Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Lisätietoja -kohtaan
<p>Tiineytys (<i>prosessin kuvaus</i>)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Häkkien käytön rajoittaminen (<i>huom. erillinen toimenpide valittavissa</i>) - Millä tavoin ensikoiden ja emakoiden hyvinvointi turvataan (<i>esim. virikkeet</i>) 	<p><i>Kuvaile toiminta tilalla</i></p> <p><i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i></p> <p><i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-käyntilomake Sikalan olosuhteet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kaikki sikalan olosuhteet (ilmanlaatu, rakenteiden kunto, karsinoiden puhtaus, vesi- ja ruokintalaitteiden puhtaus ja kunto, eläintiheys, makuualustan runsas kuivitus, virikemateriaali) arvioidaan myös tiineytysosastolla • Tarvittaessa (ja aina jos arvio on 3= heikko) eläinlääkäri sopii viljelijän kanssa parantavista toimenpiteistä ja kirjaa ne kohtaan "Havainnot ja kehitettävää"
<p>Sairaiden eläinten hoito</p> <p>(<i>riittävä vesi, kiinteäpohjainen, hyvin kuivitettu, lämmin</i>)</p>	<p><i>Kuvaile toiminta tilalla</i></p> <p><i>Viittaus Sikavaan, miten arvioitu</i></p> <p><i>Kehittämisideat: viittaus Sikavaan</i></p>	<p>TH-suunnitelmalomake "Olosuhteet ja hoito"</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sairaiden eläinten hoito ja lopetuskynnys arvioidaan, varmistetaan riittävästä sairaskarsinamäärästä • Eläinlääkärin kanssa voidaan sopia kehittämistoimista Havainnot ja kehitettävää -kohtaan <p>Biocheck.UGent® -arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arviointi tehdään kansallisen tason sikaloille vuosittain • Eläinten sijoittelu sairaskarsinoihin/-osastoihin, eläinten hoitojärjestys • Tulos Sikavassa Biocheckissä: Tautiriskien hallinta • Biocheckin tulosten arviointi ja eläinlääkärin kanssa sovitut kehitystoimenpiteet terveydenhuoltosuunnitelmassa